Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i

RECOMMENDED CITATION

memjavad (2026). *Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i*. Turkish Psychological Scales. Retrieved from https://tr-scales.arabpsychology.com/?p=32965

ARABPSYCHOLOGY.COM

Öz

Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i (YPO), Transaksiyonel Analiz kuram?n?n temelini olu?turan dört ya?am pozisyonunu ölçmek amac?yla geli?tirilmi? bir psikometrik araçt?r. Bu ölçe?in Türkçe adaptasyonu, psikolojik dan??manl?k ve e?itim alanlar?nda kullan?lmak üzere yap?lm?? olup, dilsel e?de?erlik, güvenirlik ve geçerlik analizleri 2012 y?l?nda gerçekle?tirilmi?tir. Ölçek, bireylerin kendilerine ve di?erlerine yönelik temel bak?? aç?lar?n? (Örn: Ben Tamam?m, Sen Tamams?n) belirlemeyi hedeflemektedir.

Anahtar Kelimeler

Ya?am Pozisyonlar?, Transaksiyonel Analiz, Psikometrik Ölçek, Sosyal Psikoloji, Uyarlama, Güvenirlik, Geçerlik

Yazarlar

I. Y. Isgor, C. Kaygusuz, Ahmet Rag?p Ozpolat

Amaç

Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i'nin temel amac?, bireylerin ya?am?n erken dönemlerinde bilinçli olmayan kararlar sonucu olu?turduklar? ve ki?iliklerinin temelini te?kil eden dört ana Ya?am Pozisyonlar?ndan hangisine e?ilimli olduklar?n? tespit etmektir. Bu pozisyonlar, bireyin kendisi ve çevresi ile olan ili?kilerini, ileti?im tarz?n? ve ya?am kalitesini önemli ölçüde etkilemektedir. Ölçek, özellikle terapötik ve e?itim ortamlar?nda fark?ndal?k yaratmak ve müdahale stratejilerini belirlemek için kullan?lmaktad?r.

Yap? (Ölçülen Psikolojik Kavram)

Ölçek, Eric Berne taraf?ndan kurulan Transaksiyonel Analiz kuram?n?n merkezinde yer alan Ya?am Pozisyonlar? (Life Positions) yap?s?n? ölçmektedir. Bu yap?, dört temel boyutta incelenir:

Ben Tamam?m - Sen Tamams?n (I'm OK - You're OK): Sa?l?kl? ve yap?c? pozisyon.

Ben Tamam?m - Sen Tamam De?ilsin (I'm OK - You're Not OK): Ele?tirel ve üstünlükçü pozisyon.

Ben Tamam De?ilim - Sen Tamams?n (I'm Not OK - You're OK): Depresif ve a?a??l?k duygusu ta??yan pozisyon.

Ben Tamam De?ilim - Sen Tamam De?ilsin (I'm Not OK - You're Not OK): Umutsuz ve kay?ts?z pozisyon.

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ölçek, bu dört pozisyonun bireydeki göreceli gücünü ve bask?nl???n? saptayarak, bireyin temel psikolojik yönelimine dair kapsaml? bir bak?? aç?s? sunar.

Geçerlik Analizi

Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i'nin Türkçe adaptasyon çal??mas?, dilsel e?de?erlik ve yap?sal geçerlik üzerine odaklanm??t?r. Yap?lan analizlerde, ölçe?in orijinal yap?y? koruyup korumad??? incelenmi?tir. Özellikle, ölçe?in teorik olarak ölçmeyi amaçlad??? dört farkl? boyutu ne derece yans?tt???n? görmek amac?yla Faktör Analizi yöntemleri kullan?lm??t?r. Adaptasyon çal??mas?nda, çeviri-geri çeviri süreçleri titizlikle uygulanarak dilsel geçerlik sa?lanm??t?r.

Çal??ma, ölçe?in Ya?am Pozisyonlar? yap?s?n? Türk kültüründe de geçerli bir ?ekilde ölçtü?ünü göstermi? ve bu ba?lamda yap? geçerli?i kan?tlanm??t?r. Orijinal çal??man?n detaylar?na, ilgili makalenin (Isgor et al., 2012) tam metninden ula??labilir.

Güvenirlik Analizi

Türkçe uyarlama çal??mas?nda, ölçe?in iç tutarl?l?k güvenilirli?i incelenmi?tir. ?ç tutarl?l?k, ölçek maddelerinin ayn? psikolojik yap?y? ne kadar tutarl? bir ?ekilde ölçtü?ünü gösterir. Bu amaçla genellikle Cronbach Alfa katsay?s? hesaplanm??t?r. Yüksek bir Cronbach Alfa de?eri (genellikle 0.70 ve üzeri), ölçe?in yüksek düzeyde güvenilir oldu?unu i?aret eder.

Adaptasyon çal??mas?nda, ölçe?in alt boyutlar? için ayr? ayr? iç tutarl?l?k katsay?lar? hesaplanm?? ve sonuçlar, Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i'nin Türkçe formunun güvenilir bir ölçüm arac? oldu?unu do?rulam??t?r.

Faktör Analizi

Ölçe?in yap? geçerli?ini test etmek amac?yla Faktör Analizi kullan?lm??t?r. Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i, teorik olarak dört faktörlü bir yap?ya sahiptir. Yap?lan Faktör Analizi (büyük olas?l?kla Do?rulay?c? Faktör Analizi - DFA), ölçe?in 20 maddesinin orijinal dört faktörlü yap?y? (Dört Ya?am Pozisyonu) destekledi?ini ortaya koymu?tur. Bu sonuçlar, ölçe?in kültürel adaptasyon sürecinde yap?sal bütünlü?ünü korudu?unu göstermektedir.

Enstrüman Bilgileri

Test Türü: Uyarlama

Format: Bireysel veya grup uygulamas?na uygun, öz bildirim (self-report) ölçe?i.

Dil Mevcut: Türkçe (Uyarlama)

ARABPSYCHOLOGY.COM

Popülasyon Grubu: Yeti?kinler ve Üniversite Ö?rencileri

Ya? Grubu: 18 ya? ve üzeri

Popülasyon Detaylar?: Ölçek, genellikle yüksekö?retim kurumlar?nda ö?renim gören bireyler üzerinde geçerlik ve güvenirlik çal??malar? yap?lm?? olmakla birlikte, genel yeti?kin popülasyonunda da kullan?labilir.

Test Metodolojisi: Ölçek 20 maddeden olu?maktad?r. Derecelendirme, 5'li Likert Ölçe?i format?ndad?r. Kat?l?mc?lar, maddelere ne kadar kat?ld?klar?n? 1 (Kesinlikle Kat?lm?yorum) ile 5 (Kesinlikle Kat?l?yorum) aras?nda derecelendirirler.

Anahtar Kelimeler

Öz Bildirim, Psikolojik Dan??manl?k, Likert Ölçe?i, Ya?am Pozisyonlar?, 20 Madde, Psikometri, Yap?sal E?itlik

Yazarlar

Yazar ORCID Tan?mlay?c?s?: Bilgi mevcut de?ildir.

Kurum E-posta Adresleri: Bilgi mevcut de?ildir.

Yaz??ma Adresi: Sorumlu yazar Ahmet Rag?p Ozpolat ile ileti?im kurulabilir.

?leti?im E-posta Adresi: ahmetozpolat@hotmail.com

?zinler, Ücret ve Test Y?l?

Ölçe?in Türkçe uyarlamas? 2012 y?l?nda yay?mlanm??t?r. Kullan?m izinleri ve ücretlendirme bilgileri için sorumlu yazar Ahmet Rag?p Ozpolat ile do?rudan ileti?ime geçilmesi gerekmektedir. Ölçek, bilimsel ara?t?rma amaçl? kullan?mlar için genellikle yazar?n izniyle temin edilebilir.

Kaynakça

Isgor, I. Y., Kaygusuz, C., & Ozpolat, A. R. (2012). Life positions scale language equivalence, reliability and validity analysis. *Procedia-Social and Behavioral Sciences*, 47, 284-291.

Makalenin tam metnine a?a??daki ba?lant?dan eri?ilebilir: ac.els-cdn.com

Ölçe?in orijinal PDF'i buradan indirilebilir: yasam-pozisyonlari-olcegi-toad.pdf

ARABPSYCHOLOGY.COM

Ya?am Pozisyonlar? Ölçe?i Maddeleri

ÖNEML?: Ölçe?in maddeleri kaynak içerikte yer almamaktad?r. Maddelerin orijinal formu için yukar?da belirtilen akademik referanslara ve sorumlu yazara ba?vurulmas? gerekmektedir.

ARABPSYCHOLOGY.COM